

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15C/85/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716202861
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5716202861.5

Rozhodnutie

Okresný súd Martin pred sudcom JUDr. Miriam Štillovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného: JUDr. Barbora Korenecová, advokátka so sídlom Slnecná 765/3, 900 45 Malinovo, IČO: 42 174 902, proti žalovanému: O. Z. Q., F.. XX.XX.XXXX, T. C. XXXX/XX, XXX XX E. X, o zaplatenie 295,94 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.03.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 295,94 eur, ktorá pozostáva z vyčísleného úroku vo výške 91,97 eur (úrok vo výške 39,15 % ročne zo sumy 350,00 eur od 15.10.2013 do 16.06.2014), poplatku vo výške 160,97 eur, poplatku za upomienky vo výške 10,00 eur a zo zmluvnej pokuty vo výške 33,00 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere pod č. 608901406 zo dňa 14.10.2013 poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 350,00 eur. Žalovaný sa zmluvne zaviazal peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu vo výške 184,97 eur a úrok vo výške 137,03 eur, celkovo mal zaplatiť čiastku 672,00 eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov zmluvne dohodnutá na sumu 184,97 eur predstavovala RPMN vo výške 92,00 % a bola vypočítaná podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Úrok z poskytnutého úveru vo výške 137,03 eur predstavuje 39,15 % ročne. Celkovú čiastku úveru vo výške 672,00 eur sa žalovaný zaviazal žalobcovi zaplatiť, ak nie je dohodnuté inak do 23.10.2014 na účet žalobcu alebo v hotovosti mandatárovi. Žalobca sa so žalovaným dohodli, že zmluva č. 608901406 zo dňa 14.10.2013 sa mení tak, že žalovaný sa zaviazal žalobcovi uhradiť celkovú čiastku 672,00 eur v 12 splátkach vo výške 56,00 eur, vždy k 23. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 23.11.2013. Žalovaný uhradil pred splatnosťou dlhu istinu vo výške 350,00 eur. Na základe toho, že porušil podmienky zmluvy a nedodržiaval splátkový kalendár, žalobca žalovanému oznámil, že v zmysle zmluvy stratil výhodu splátok, dlh sa stal splatný v celosti a vyzval ho na úhradu celého dlhu. Vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sa zmluvné strany dohodli na zákonom úroku z omeškania, v prípade omeškania žalovaného a na úhrade nákladov, ktoré vzniknú žalobcovi v súvislosti s uplatnením práva.

2. Súd žalobe vyhovel a vydal platobný rozkaz č.k. 15C/85/2016-31 zo dňa 24.10.2016. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že vymáhané plnenie má svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve, z ktorých poukázal najmä na to, že za poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 350,00 eur má veriteľovi do 1 roka vrátiť sumu 672,00 eur, čo po prepočte predstavuje RPMN vo výške 92,00 %; úrok vo výške 39,15 % považuje za neplatný, pretože prevyšuje viac ako dvojnásobne priemer v bankách, ktorý bol v období vzniku zmluvy za porovnateľný úver vo výške 13,84 %. Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že istinu úveru vo výške 350,00 eur zaplatil,

neexistuje právny dôvod na zaplatenie úroku z omeškania ani na vymáhanie úroku z úveru. Podmienky v zmluve preto považuje za neprimerané. Na základe uvedeného navrhol, aby súd platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu a žalobu v celosti prípadne čiastočne zamietol a rozhodol o bezúročnosti úveru. Po podaní odporu súd uznesením č.k. 15C/85/2016-39 zo dňa 06.12.2016 platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu.

3. Žalobca sa k podanému odporu nevyjadril.

4. Súd vo veci vykonal ústne pojednávanie dňa 29.05.2017 za prítomnosti žalovaného, žalobca svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 24.05.2017, v ktorom uviedol, že žiada, aby sa súdne konanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní súd oboznámil žalovaného s obsahom žaloby ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise. Žalovaný zotrval na všetkých skutočnostiach, ktoré uviedol v odpore. Nové skutočnosti k veci neuviedol. Trovy konania si žalovaný neuplatnil. V rámci predbežného právneho posúdenia súd konštatoval, že žalobca doposiaľ nepreukázal skutkovými tvrdeniami ani listinnými dôkazmi žalovaný nárok v tomto konaní. Po vykonaní dokazovania súd dospel k týmto skutkovým zisteniam. Strany sporu, žalobca a žalovaný uzavreli dňa 14.10.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 608901406 (č.l. 6) podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Na základe tejto zmluvy poskytol žalobca žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 350,00 eur, pričom žalovaný mal zaplatiť celkovo sumu 672,00 eur, čiže okrem úverovej istiny sa žalovaný zaviazal zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322,00 eur. Celkové náklady boli tvorené súčtom úroku v sadzbe 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu 137,03 eur a administratívnym poplatkom za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 184,97 eur. RPMN bola stanovená na 92,00 %. Celkovú sumu úveru sa žalovaný zaviazal zaplatiť do 23.10.2014 na účet veriteľa špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru (č.l. 8). Dohodou o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 608901406 zo dňa 14.10.2013 (č.l. 5) sa zmenil obsah zmluvy v tom, že celkový úver vo výške 672,00 eur sa žalovaný zaviazal uhradiť v 12 pravidelných mesačných splátkach po 56,00 eur, vždy k 23. dňu v kalendárnom mesiaci počnúc dňom 23.11.2013. Zároveň sa zmenila aj RPMN za poskytnutý úver, a to na výšku 49,13 % ročne.

5. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

6. Podľa § zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

7. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. „poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>>, r) a y).

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

15. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Je nesporné, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere jednoznačne vyplýva, že žalovaný tu vystupuje v pozícii spotrebiteľa, ktorému bol poskytnutý úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania a podnikania. Čo sa týka žalobcu, tak z výpisu z obchodného registra je jednoznačné, že žalobca poskytuje ako podnikateľ služby aj spotrebiteľom tým, že poskytuje úvery. Nakoľko žalovaný je spotrebiteľom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj v súlade s ust. § 52 a nasl. OZ dopadá na neho v celom rozsahu ochrana podľa OZ, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí podľa zákona č. 129/2010 Z.z. obsahovať náležitosti, ktoré tento zákon ustanovuje v § 9. Súd konštatuje, že zmluvné strany síce uzatvorili platnú úverovú zmluvu, tá však nemala platne dohodnuté niektoré obsahové náležitosti, z čoho vyplýva, že tieto obsahové náležitosti absentovali. Súd sa oboznámil s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny za III. štvrtrok 2013, a to novo poskytovaných spotrebiteľských úverov pre domácnosti pri lehote splatnosti do 1 roka, kde v čase uzavretia zmluvy bola priemerná úroková sadzba vo výške 8,96 % ročne. Z uvedeného vyplýva, že úroková sadzba dohodnutá v predmetnej zmluve v úrokovej sadzbe vo výške 39,15 % ročne bola viac ako štvornásobne vyššia. Za odplatu je nutné považovať aj dohodnutý administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie tejto zmluvy vo výške 184,97 eur. Tento poplatok spolu s dohodnutými úrokmi predstavoval celkový náklad 322,00 eur, v dôsledku čoho dosiahla RPMN úveru pred dohodnutím dohody o splátkach výšku 92,00 % ročne a táto skoro dvojnásobne prevyšovala priemernú RPMN 49,13 % ročne v čase uzavretia zmluvy. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že výška administratívneho poplatku dosahuje takmer 53 % požičanej istiny. Aj keď v čase uzavretia úverovej zmluvy ku dňu 14.10.2013 výška najvyššej prípustnej odplaty stanovenej v ust. § 53 ods. 6 OZ nebola legislatívne určená tak, ako je dnes špecifikovaná v ust. § 1 a 1a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, je zrejmé, že dohodnutá odplata za poskytnutý spotrebiteľský úver výrazne prevyšovala rámec, ktorý neskôr zákonodarca v cit. úprave stanovil (s účinnosťou cit. zákona od 01.09.2014) ako rámec prijateľnej odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Dohodnutá výška úrokov a administratívneho poplatku bola podľa názoru súdu dohodnutá v tak vysokej výške, že odporovala dobrým mravom ako aj ust. § 53 ods. 6 OZ. Preto súd dospel k presvedčeniu, že odplata veriteľa (žalobcu) za poskytnutie finančných prostriedkov bola dohodnutá v tak neprimeranej výške, že podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v danom období poskytnutia finančných prostriedkov žalovanému a súčasne odporovala dobrým mravom. Veriteľovi tak zabezpečovala do roka vrátenie takmer dvojnásobku požičanej istiny. Preto súd považoval ustanovenia o výške úrokov a o administratívnom poplatku, ktoré spolu tvorili odplatu veriteľa za planenia, ktoré boli dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi a navyiac odporovali zákonu, a to ust. § 53 ods. 6 OZ, v dôsledku čoho boli neplatné. Platná dohoda o výške úrokov potom spôsobovala absenciu tejto náležitosti úverovej zmluve a následne aj následok

predpokladaný ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobca nemá nárok na zaplatenie súm, ktoré požadoval, a to vyčísleného úroku vo výške 91,97 eur, ako úroku vo výške 39,15 % ročne z istiny úveru od 15.10.2013 do 16.06.2014 a poplatku vo výške 160,97 eur. Čo sa týka nároku zo zmluvnej pokuty vo výške 33,00 eur a 10,00 eur za upomienky, súd je toho názoru, že žalovaný zaplatením istiny pred zmluvne dohodnutou lehotou splatnosti úveru, čo uviedol sám žalobca v žalobe, teda do 1 roka, zmluvné podmienky neporušil a teda zo strany žalobcu neje dôvodné si predmetné nároky uplatňovať. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že uplatňované nároky žalobca nepreukázal. Vzhľadom k uvedenému má súd za to, že žalobca prostriedkami procesného útoku nepreukázal dôvodnosť podanej žaloby. Zároveň súd konštatuje, že žalovaný úspešne využil prostriedky procesnej obrany v tomto konaní. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

16. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Vo veci mal plný úspech žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný si však náhradu trov konania neuplatnil, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že tieto žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.